

COVID-19 Tohi Tauhi Fanau Fakamatala Nounou

CORONAVIRUS
UTAH.GOV

Tohi Tauhi Fanau COVID-19

‘Oku fakataumu‘a ‘a e tohi ko ‘eni ki he ngaahi fale tauhi fanau pea kau ai:

- Ngaahi Senita
- Houa ‘a e senita
- Polokalama he ‘osi ‘a e ako
- Tomu‘a Ako Teu fakakomesiale
- Laiseni Famili
- Fakangofua ke ta‘elaiseni (Licensed Exempt) Potungae Workforce Services (DWS) ke fakangofua ‘a e polokalama.
- Famili, maheni, pea mo e kaunga ‘api (FFN) ki he ngaahi ‘api kuo fakangofua he DWS.
- Setifikeiti ki he ngaahi fale nofo‘anga
- Ko ha ngaahi fale kehe ki he tauhi fanau kuo fakangofua ki he ta‘elaiseni

Ko e ha ‘a e fuoloa ‘a e fiema‘u ki he fanau pea mo e kau ngaue ke nau nofo ‘i ‘api ‘okapau na‘a nau sivi positivi ki he COVID-19?

Nofo ‘i ‘api ‘okapau na‘ake ma‘u ‘a e ngaahi [faka‘ilonga](#) ‘o e COVID-19 pe sivi positivi, neongo kuo ke ‘osi huhu malu‘i pe ko ha ma‘u ‘a e COVID-19 kimu‘a. Nofo ‘i ‘api tukukehe ki ha fiema‘u tokoni fakametikolo. ‘Oua te ke ‘alu ki he fale tauhi fanau, ngaue, folau, pe ko ha ngaahi ‘ekitiviti pe koha ngaahi fakataha‘anga.

‘Okapau ‘oku ke ma‘u ha ngaahi faka‘ilonga, nofo ‘i ho ‘api ‘o a‘u ki he:

- Kuo ‘ikai ha mofi ‘i ha houa 24 ta‘e faka‘aonga‘i ha faito‘o ke holoki ‘aki ‘a e mofi,
- Kuo ‘asi sai ‘a e ngaahi faka‘ilonga ha houa ‘e 24,
- Kuo ‘osi ha **‘aho ‘e 5 mei ho ‘aho na‘ake sivi ai**. Ko e ‘aho na‘e sivi positivi ai ko e ‘oku ui ko e ‘sho 0. Nofo ‘i ‘api ka e ‘oua kuo ‘osi kakato ha ‘aho ‘e 5 mei ho sivi positivi (‘aho 1-5). Kuopau ke ke nofo ‘i ‘api ha ‘aho ‘e 5.

Mahalo ‘e fiema‘u ke ke nofo ‘i ‘api ‘o toe loloa ange he ‘aho ‘e 5 ‘okapau ‘oku ‘asi ha ngaahi faka‘ilonga pea ‘ikai ke ‘asi ‘oku ke sai. ‘Oku ‘i ai ha ngaahi faka‘ilonga, hange ko e mole ‘a e ifo mo enamu‘i ha me‘a, ‘e lava ke tolonga atu ki ha ngaahi uike pe mahina neongo ‘oku ‘ikai te ke ma‘u ha ‘inifekisini pea ‘e ‘ikai ke toe fiema‘u ke nofo ‘i ho ‘api. Ako lahi ‘i [heni](#).

Tui ‘o [kofu‘i lelei ho mata](#) he taimi ‘oku ke ‘alu ai ki ni‘ihi pe ko ha kakai ha toe ‘aho ‘e 5 mei he taimi na‘ake nofo mavahe ai ‘i ho ‘api.

‘Okapau ‘oku ke ma’u ha ngaahi faka’ilonga, nofo ‘i ho ‘api ‘o a’u ki he:

- Kuo ‘osi ha ‘aho ‘e 5 mei ho ‘aho na’ake sivi ai. Ko e ‘aho na’e sivi positivi ai ko e ‘oku ui ko e ‘sho 0. Nofo ‘i ‘api ka e ‘oua kuo ‘osi kakato ha ‘aho ‘e 5 mei ho sivi positivi (‘aho 1-5). Kuopau ke ke nofo ‘i ‘api ha ‘aho ‘e 5.

‘Okapau te ke puke pe ‘asi ha ngaahi faka’ilonga, ‘e toe kamata ho nofo mavahe ‘i ‘api ha ‘aho ‘e 5. Ako lahi ‘i [heni](#).

Tui ‘o [kofu’i lelei ho mata](#) he taimi ‘oku ke ‘alu ai ki ni’ihi pe ko ha kakai ha toe ‘aho ‘e 5 mei he taimi na’ake nofo mavahe ai ‘i ho ‘api.

Teke lava pe ‘ekoe ‘o fakamafola ‘a e vailasi ki ha ni’ihi kehe pea ‘oku kamata ia ha ‘aho ‘e 2 kimu’a mei he taimi na’e ‘asi ai ‘a e ngaahi faka’ilonga ki he taimi ‘e ‘osi ai ho nofo mavahe. Kapau na’e ‘ikai teke ma’u ‘a e ngaahi faka’ilonga, na’ake ma’u ‘ekoe ‘a e mahaki ha ‘aho ‘e 2 kimu’a mei he ‘aho na’e sivi ai koe ki he COVID-19. ko e tokotaha kotoa pe na’e fetu’utaki vaofi mo koe he taimi ko ‘eni kuo fakae’a ia.

Ko e ha ‘a e fuoloa ‘a e fiema’u ki he fanau pea mo e kau ngaue ke nau nofo ‘i ‘api ‘okapau na’e fakae’a ‘akinautolu ki he mahaki ‘o e COVID-19?

‘E fiema’u ki he tokotaha kotoa pe ke nau tui [‘o kofu’i lelei ho nau mata](#) he feohi pea mo e kakai ki ha ‘aho ‘e 10 he ‘osi ‘o ha fakae’a ki ha tokotaha na’ane ma’u ‘a e mahaki ‘o e COVID-19.

Mahalo ‘e tonu ki ha kakai ke nau nofo kolonitini ‘i ‘api ki ha ‘aho ‘e 5. ‘E ‘ikai ha fiema’u ia ke nofo kolonitini ‘i ‘api ‘okapau na’ake sivi positivi ki he COVID-19 he ‘aho ‘e 90 kuo ‘osi (meimei mahina ‘e 3). ‘E ‘ikai ha fiema’u ia ke ke nofo kolonitini ‘i ‘api ‘okapau ‘oku ke [‘aputeiti ho huhu malu’i ki he COVID-19](#). ‘Oku ‘uhinga ‘eni na’ake:

- Ko e fakalahi ‘o ha huhu malu’i pe na’e fai ki he COVID-19, pe ko ha
- Ko ha huhu malu’i tu’o 2 ‘o e Pfizer pe Moderna ki he COVID-19 ‘i he mahina ‘e 5 kuo ‘osi, pe ko ha
- Ko e huhu malu’i ‘a e Johnson & Johnson ki he COVID-19 he mahina ‘e 2 kuo ‘osi.
- Ko e fanau ta’u si’i hifo he 18 kuo lava ‘o fakahoko ‘a e huhu fakamuimui (update) ia ‘okapau na’a nau ma’u ‘e huhu malu’i hono 2 ‘a e Pfizer ki he COVID-19. Ko e huhu fakalahi ‘oku ‘ikai kau ia he faka’uhinga ko e [ma’u fakamuimui \(up-to-date\)](#) ki ho fanau..

‘Oku tonu ke ke nofo kolonitini ‘i ho ‘api ki ha ‘aho ‘e 5 ‘okapau:

- Kuo te’eki ke ke ma’u ha huhu malu’i. ‘Oku ‘uhinga ‘eni ki ha huhu malu’i na’e ‘ikai te ke ma’u ki he COVID-19.
- Kuo ‘ikai ke ma’u ‘a e ‘aho fakamuimui ki ho huhu malu’i ‘o e COVID-19.
- Kuo lahi hake he ‘aho ‘e 90 talu mei ho sivi positivi faka’osi ki he COVID-19 pea kuo te’eki ke ma’u ‘a e ‘aho fakamuimui ki ho huhu malu’i.

‘Okapau ‘e ‘ikai lava ke ke tui ke hao lelei ‘o kofu’i ho mata ‘i ho ‘alu ki ha kakai he ‘osi hono fakae’a koe pe ko ha ‘osi ha ‘aho ‘e 5 ‘o e nofo kolonitini ‘i ‘api, kuo fokotu’u he CDC ke ke nofo ‘i ‘api ha ‘aho ‘e 10 ‘o ‘ikai ko e ‘aho ‘e 5.

‘Oku mau fokotu’u ke ke ‘alu ‘o sivi ha ‘aho ‘e 5 mei he taimi fakamuimui na’ake fetu’utaki vaofi ai mo ha taha ‘oku ne ma’u ‘a e COVID-19 ke fakapapau ‘i ‘oku ‘ikai te ke fakamafola ‘a e vailasi ki ha ni’ihi kehe. ‘Okapau na’ake sivi positivi pe ma’u ha ngaahi faka’ilonga, nofo mavahe ‘i ‘api he vave taha. Kuo lava ha ‘aho ‘e 90 (meimei mahina 3) talu mei ho ‘uluaki sivi positivi ki he COVID-19 pea ‘oku ‘ikai ‘asi ha ngaahi faka’ilonga ‘o e mahaki, ‘e ‘ikai fiema’u ha toe sivi lolotonga ‘o e vaha’a taimi ‘aho 90.

Tokanga ki he ngaahi faka’ilonga ‘o e COVID-19 pea mo ‘alu ‘o sivi ‘okapau ‘oku ke puke. ‘Oku mahu’inga ke toutou vakai’i ‘a e ngaahi faka’ilonga pea matu’aki tokanga ‘aupito ki he faktokanga ‘oku ‘asi he peesi 5.

'Okapau na'e nofo 'a e fanau pe ko e kau ngaue mo ha taha na'e sivi positivi ki he COVID-19, ko e ha 'a e fuoloa 'enau nofo kolonitini?

Ko e kakai 'oku nau nofo mo ha taha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19 'oku ui ko e fetu'utaki he 'api nofo'anga. Ko e fetu'utaki he 'api nofo'anga 'oku nau 'i ha tu'unga 'o e lavea ngofua ke ma'u kinautolu he vailasi.

'E fiema'u ke ke nofo kolonitini 'i ho 'api ha 'aho 'e 5 'okapau na'ake nofo mo ha taha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19 pea na'e 'ikai ke ke huhu malu'i koe, pe ko ha ['aputeiti](#) 'a ho huhu malu'i ki he COVID-19, pea na'e lahi hake he 'aho 'e 90 talu ho ma'u 'a e COVID-19. 'E lava ke faingata'a ho nofo mavahe mei he kakai 'oku nau ma'u 'a e COVID-19 pea 'oku nau nofo foki 'i ho 'api. 'Oku 'uhinga 'eni ki ha'o nofo kolonitini 'i 'api 'o toe loloa ange he 'aho 5 'okapau 'oku faingata'a ke ke nofo mavahe mei he tokotaha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19. Ko e taimi kotoa pe 'e fetu'utaki ai ha taha ne sivi positivi lolotonga ia 'oku ne nofo mavahe, 'e toe kamataa fo'ou ho nofo kolonitini.

Tauhi koe pea mo ha ni'ihiki kehe 'i ha fale 'oku malu 'aki ho tui 'o kofu'i ho mata he taimi 'oku ke feohi ai mo ha taha 'oku puke he COVID-19. ['Alu 'o sivi](#) 'okapau na'ake puke pe 'asi ha ngaahi faka'ilonga.

Kuo pau nai ke nofo kolonitini 'a e fanau pe ko e kaunga 'i 'api 'okapau na'a nau 'osi ma'u 'e kinautolu 'a e COVID-19?

'Okapau na'e si'i hifo he **'aho 90 (meimei mahina 3)** talu mei he sivi positivi faka'osi ki he COVID-19, 'e 'ikai fiema'u ia ke toe nofo kolonitini 'i 'api. Kuo fokotu'u he CDC pea mo e Utah Potungae Mo'ui 'a e 'ikai ke toe 'alu 'o sivi 'okapau na'e **si'i hifo he 'aho 'e 90** (meimei mahina 3) talu mei ho 'uluaki sivi positivi ki he COVID-19, 'okapau kuo 'ikai ha toe faka'ilonga 'oku faka'a'au ke toe lahi ange. Telefoni ki ho toketa ke sio ange pe na'u toe ma'u 'a e mahaki pea kuo toe 'asi fo'ou pea toe kovi ange 'a e ngaahi faka'ilonga he 'aho 'e 90. 'Oku 'i ai pe ha ki'i kongra si'i te ke lava pe 'o toe ma'u 'a e mahaki ki he COVID. 'Oku lahi 'a e kakai te nau hoko atu 'o sivi positivi neongo 'oku 'ikai ke ke toe lava 'e koe 'o fakamafola 'a e vailasi ki ha ni'ihiki kehe. Ka neongo ia, 'okapau na'e **lahi hake he 'aho 'e 90** talu mei ho sivi positivi pea kuo te'eki 'i ai ke ['aputeiti ho huhu malu'i ki he ki he COVID-19 vaccinations](#), pea 'e fiema'u ke ke nofo kolonitini 'i 'api pea 'alu 'o sivi ha 'aho 'e 5 he 'osi hono fakae'a ko e.

'Oku tonu ke nau muimui ki he ngaahi fakahinohino ki he 'aho 10 mei he 'aho fakamuimui ne fakae'a ai ko'e.

- Vakai'i 'a e ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19 he 'aho kotoa pe.
- Tui pea kofu'i ho mata he taimi 'oku ke feohi ai mo ha kakai 'oku 'ikai ke mou nofo fakataha.
- Kapau 'oku ke puke pe 'asi ha ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19, nofo mavahe pea telefoni ki ho toketa pe ko e kau tauhi mo'ui ke mahino pe 'e toe fai ha sivi ki he COVID-19.

Muimui ki he ngaahi fakahinohino malu'i ko 'eni 'okapau na'e fakae'a koe ki he COVID-19

- Fakasi'isi'i 'a e kau 'a'ahi ki ho 'api lolotonga ho nofo kolonitini.
- Kofu'i ho mata (mask) he taimi 'oku 'alu ai ki he kakai. 'Oku mahu'inga ke kofu'i ho mata ho 'alu ki he kakai pea mo ha ni'ihi kehe ka e 'oua kuo 'osi ha 'aho 'e 10 mei he taimi na'e fakae'a ai koe ki he COVID-19. Faka'ehi'ehi ke 'alu ki ha feitu'u 'oku faingata'a ke kofu'i ho mata lolotonga 'a e 'aho 'e 10, 'o hange ko ha fale fakamalohi sino pe fale kai.
- Vakai'i 'a e ngaahi [faka'ilonga](#) 'o e COVID-19 faka'aho 'o a'u ki ha 'aho 'e 10 mei he 'uluaki taimi ne fakae'a ai koe, pea kau ai mo hono fua 'a e mafana ho sino 'o kapau 'e lava. 'E tokoni lelei 'a e tohi 'oku ui, "[Ko e ha te ke fai 'okapau 'oku ke nofo kolonitini pe nofo mavahe](#)" 'e lava ke tokoni 'o vakai'i 'a e ngaahi faka'ilonga pea mo ha me'a ke fakahoko. 'Alu 'o sivi he vave taha 'okapau 'oku 'asi ha ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19 lolotonga ho nofo kolonitini.
- 'Alu 'o sivi he 'osi ha 'aho 'e 5 mei ho fetu'utaki fakamuimui mo ha taha na'ane ma'u 'a e COVID-19. 'Okapau na'ake sivi nekativi, te ke lava 'o mavahe mei ho 'api pea mo kofu'i ho mata 'i ho takanga mo ha ni'ihi kehe. Kuo pau ke nau [nofo mavahe](#) 'i 'api 'okapau na'ake sivi positiví.
- Fakamama'o mei ha kakai 'oku nau ma'u 'a e mahaki ka 'oku 'ikai ha sino ha faka'ilonga pe ko ha tu'u lavea ngofua ke puke mei he COVID-19. 'Oua te ke 'alu 'o 'a'ahi ki ha fale tauhi, tauhi'anga neesi, pea ko ha feitu'u 'e tu'ulavea ngofua ka e 'oua kuo 'osi ha 'aho 'e 10 mei he taimi faka'osi na'e fakae'a ai koe ki he COVID-19.
- 'Oua 'e fai ha folau he lolotonga ho nofo kolonitini. Fakahoko ha sivi ha 'osi ha 'aho 'e 5 mei he taimi na'e fakae'a ai koe pea fakapapau'i 'oku nekativi 'a e sivi kimu'a pea ke toki folau. 'Oua te ke folau 'okapau 'oku ke ma'u 'a e ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19. Kofu'i ho mata (mask) he taimi 'oku folau ai pea mo 'alu ai ki he kakai.

